

**A munkába járással, a üzleti úttal,
valamint a belföldi-, és külföldi
kiküldetéssel kapcsolatos elszámolási
és adózási tudnivalók a 2025. január
1-jén hatályos jogszabályok szerint**

Előadó:

Horváth Józsefné
Okl. könyvvizsgáló

Jogszabályi háttér

- a 2000. évi C. törvény a számvitelről,
- az 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról,
- a 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről,
- a 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- a belföldi hivatalos kiküldetést teljesítő munkavállaló költségtérítéséről szóló 437/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet
- a külföldi kiküldetéshez kapcsolódó elismert költségekről szóló 285/2011. (XII.22.) Korm. rendelet,
- a munkába-járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló 39/2010. (II.26.) Korm. rendelet

- 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet
- 16/2023. (I. 27.) Korm. rendelet a munkába járás címén adható költségtérítés egyes szabályainak veszélyhelyzetben történő alkalmazásáról

Munkába járás

- A munkavállalónak a munkavégzési kötelezettség teljesítéséhez rendszeresen el kell jutnia a lakóhelyéről munkahelyére. Az utazással kapcsolatos költségtérítés részletszabályait a **39/2010 (II.26.) Kormányrendelet rögzíti**, az adózási vonzatról pedig az Szja törvény rendelkezik.

- **Változnak a munkába járás költségtérítésének szabályai 2023. január 28-tól. A 16/2023. (I.27.) Kormányrendelet (Rendelet) szerint – az ukrajnai konfliktusra tekintettel kihirdetett veszélyhelyzet ideje alatt – a személyi jövedelemadó törvény szabályaitól eltérően a nem önálló tevékenységből származó jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni azt a Rendeletben meghatározott bevételt, amelyet a munkavállaló a munkáltatótól a munkába járásról szóló kormányrendelet szerinti munkába járás esetén költségtérítés címén (ideértve különösen a saját gépjárművel történő munkába járás költségtérítését is) kap.**

- A Rendelet szerint a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 25. § (2) bekezdés b) pontjától eltérően a nem önálló tevékenységből származó jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni azt a bevételt, amelyet a munkáltatótól a munkábajárásról szóló kormányrendelet szerinti munkábajárás esetén költségtérítés címén (ideértve különösen a saját gépjárművel történő munkábajárás költségtérítését is)
- a) a munkában töltött napokra a munkahely és a lakó- vagy tartózkodási hely között és/vagy
b) hazautazásra a munkahely és a lakóhely között
- közforgalmi úton mért oda-vissza távolság figyelembevételével **kilométerenként 30 forint értékben kap a magánszemély.**

- **Az Szja tv. 25. § (2) bekezdése által meghatározott 30 Ft költségtérítés 60 %-a, azaz 18 Ft akkor jár, ha**
- a munkavállaló lakóhelye vagy tartózkodási helye, és a munkavégzés helye között nincsen közösségi közlekedés;
- a munkavállaló munkarendje miatt nem, vagy csak hosszú várakozással tudja igénybe venni a közösségi közlekedést;
- a munkavállaló mozgáskorlátozott, és emiatt nem képes közösségi közlekedést igénybe venni, ideértve azt az esetet is, ha a munkavállaló munkába járását a hozzátartozója biztosítja;
- a munkavállalónak bölcsődei ellátást igénybe vevő és, vagy tíz év alatti, köznevelési intézményben tanuló gyermeke van.

- Napi munkába járás címén jár a költségtérítés a munkavállalónak a lakó-, vagy tartózkodási helye és a munkavégzés helye közötti napi, valamint a munkarendtől függő gyakoriságú rendszeres vagy esetenkénti oda- és visszautazására.
- Az utazás történhet tömegközlekedési eszközzel, illetve gépjárművel is.

Hazautazás költségtérítése

- A hétfégi hazautazás a munkahelyről legfeljebb heti egy
- alkalommal a lakóhelyre történő oda- és visszautazás. Általánostól eltérő munkaidő-beosztásnál legfeljebb havi 4 alkalommal lehet hazautazási költséget téríteni.
- Hétfégi hazautazás esetén a munkáltató megtéríti a belföldi vagy határon átmenő országos közforgalmú vasút 3. vagy 2. kocsiosztályán,
- a menetrend szerinti országos, regionális és elővárosi autóbusszjáraton, elővárosi vasúton illetve menetrend szerint közlekedő hajón, kompon, réven történő hazautazás költségeinek a jogszabályban meghatározott hányadát.
- Arra is kiterjed a munkáltató térítési kötelezettsége, ha a hétfégi hazautazás légi közlekedési járművel történik.

Mekkora összeg lehet a hazautazás költségtérítése

A munkáltató köteles megtéríteni a munkavállaló munkába járását szolgáló teljes áru, valamint utazási kedvezménnyel megváltott, illetve az üzletpolitikai kedvezménnyel csökkentett bérlet vagy menetjegy árának **legalább 86%-át bérlettel vagy menetjeggyel való elszámolás ellenében. Az adómentes költségtérítésnek nincs felső határa.**

A költségtérítés adómentességének feltétele a munkáltató nevére szóló számla, vagy az utazási bérlet/jegy leadása. Az SZJA törvény nem teszi kötelezővé, de nem is zárja ki, hogy a munkáltató mindkettőt bekérje a dolgozótól.

Munkáltatói döntés alapján 86%-ot meghaladó, legfeljebb 100%-os mértékű költségtérítés is adható adómentesen.

Szintén adómentesen téríthető, de nem kötelező a vasút 1. osztályú kocsijára váltott jegy, az IC pót-, és helyjegy, vagy akár a gyorsvonati pótjegy.

- A hétfégi hazautazás költségeinek megtérítésének van felső korlátja, havonta maximum 58.320 Ft fizethető 2025-ben. Az összeget minden évben a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter teszi közzé. 2023 január 28-tól munkába járás és hazautazás esetén 30 Ft-ot fizethet adómentesen a munkáltató, ha nem jegy vagy bérlet leadásával történik az elszámolás.

- Kötelező téríteni a fenti összeg 60%-áig, azaz kilométerenként 18 Ft-ig.
- A 2025 évi hazautazás, munkába járás költségtérítésének elszámolásakor már alkalmazható a 30 Ft-os összeg.
- A munkáltató választhat, hogy jegy/bérlet árát téríti meg, vagy a 30 Ft-os kilométerdíj alapján fizeti a költségtérítést.
- Nem lesz felső, adójogi korlát a 58.320 Ft, amennyiben utazási bérlettel, jeggyel történik az elszámolás és a munkáltató legfeljebb a bérlet, jegy árát meg nem haladó mértékben fizeti a költségtérítést.

Hazautazás költségtérítése a kötelező mérték fölött

- A kilométertávolságot a lakóhely és a munkahely között, közforgalmú úton mért távolság alapján kell figyelembe venni. A 18 Ft kötelezően térítendő, afölött a munkáltató mérlegelése, hogy mennyit térít. 30 Ft-os térítésig nem minősül bevételnek a térítés a dolgozónál.
- Amennyiben a fentieken felül fizet költségtérítés a munkáltató, akkor az előzőekben felsoroltak felett fizetett összegek a magánszemély nem önálló tevékenységből származó jövedelme lesz, és eszerint kell adót és járulékot fizetnie

Feladatellátási helyek közötti közlekedés költségtérítése

- Amennyiben a munkavállaló nem lakóhelyéről vagy tartózkodási helyéről utazik a munkavégzés helyére, hanem egyik feladatellátási helyről a másik feladatellátási helyre utazik, például mert utazó gyógypedagógus, vagy tanítási óráit, foglalkozásait az intézmény különböző intézményegységeiben, tagintézményeiben kell megtartania, ezeknek az utazásoknak a költségeit nem a rendelet alapján, hanem a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) alapján kell kifizetni.

- Az ide vonatkozó, Mt. 51. § (2) bekezdése 2023. január 1-jei hatállyal módosult. Az egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXXIV. törvény az Európai Parlament és a Tanács 2019/1152 irányelvének átültetését szolgálja.
- Ez a törvény módosította az Mt. 51. § (1) és (2) bekezdését, amely egyébként korábban is előírta a munkaviszony teljesítésével összefüggésben felmerült, indokolt költségek megtérítését.
- A módosítással ez a rendelkezés kibővült a szükséges költségek munkáltató által történő megtérítésének kötelezettségével.

- **Az Mt. 51. §-ának 2025. január 1-jétől hatályos (1) és (2) bekezdése szerint:**
 - (1) A munkáltató köteles a munkavállalót a munkaszerződés és a munkaviszonyra vonatkozó szabályok szerint foglalkoztatni.
 - (2) A munkáltató köteles a munkavállaló részére
 - a) a munkaviszony teljesítésével felmerült szükséges és indokolt költséget megtéríteni,
 - b) a munkavégzéshez szükséges feltételeket – eltérő megállapodás hiányában – biztosítani.

- A munkaviszony teljesítésével felmerült szükséges és indokolt költségek megtérítése a gyakorlatban azt jelenti, hogy két munkavégzési hely közötti közlekedésnél nem a bérlet vagy menetjegy 86 százalékát, hanem a teljes összeget meg kell téríteni, de minden esetben fontos tisztázni, hogy mi tekinthető szükséges költségnek. Ha például esetenként kell egy városon belül busszal utazni, akkor nyilvánvalóan a menetjegyet célszerű megvásároltatni a munkavállalóval és azt megtéríteni, ha pedig rendszeresen kell egy adott területen belül utaznia a feladatellátási helyekre, akkor a bérletet. Amennyiben nincs lehetőség tömegközlekedés igénybevételére, vagy annak használata a hosszú menetidő vagy várakozási idő miatt aránytalanul sok időt vesz igénybe a munkaidőből, akkor szükséges a saját tulajdonú gépkocsi használatával történő utazás költségének megtérítése.
- .

- Ez esetben a költségtérítés két módon történhet:
 - útnyilvántartás vagy
 - kiküldetési rendelvénnyel alapján, amelyek közül köznevelési intézményekben jellemzően a kiküldetési rendelvénnyel történő útiköltségtérítést alkalmazzák

Csoportos személyszállítás

- **Csoportos személyszállítás:** ha a munkáltató a munkavégzés érdekében legalább négy munkavállaló szállításáról gondoskodik a tulajdonában (üzemeltetésében) lévő járművel, vagy a kifizetőtől igénybe vett személyszállítási szolgáltatás útján.
- Négynél kevesebb munkavállaló szállítása is csoportos személyszállításnak minősülhet, ha a munkavállalók munkarendje vagy a munkahely földrajzi elhelyezkedése miatt a munkába járás, illetve a hazautazás közösségi közlekedési eszköz igénybevételével nem valósítható meg.

- 2023. március 24-től módosultak a munkába járás szabályai, melynek keretében a vármegye- és országos bérletek nevesítésre kerültek a 39/2010 (II.26.) Korm. rendelet szabályaiban.
- **A Pénzügyminisztériummal történő egyeztetésünk alapján 39/2010. Korm. rendelet a 3. § (1b) bevétek b) pontja szerinti „...továbbá alkalmas és szükséges a napi munkába járásra és hazautazásra történő felhasználásra” mondatrész nem az ország- vagy a vármegyebérletekre vonatkozik, hanem minden más típusú bérletre. Az ország-, illetve a vármegye bérletek esetében nem kell vizsgálni az alkalmas és szükséges együttes feltételt.**

- Ha például a miskolci lakhellyel rendelkező munkavállaló Budapestre utazik vonattal a munkahelyére, akkor az útvonal két vármegyét érint (Pest és Borsod megyét). Ebben az esetben lehetősége van a munkavállalónak, hogy az eddig használt viszonylati bérlete helyett Pest és Heves megyei vármegye bérletet használjon adómentesen a munkába járáshoz függetlenül attól, hogy e bérletek a munkába járás útvonalán kívüli egyéb utazásra is felhasználhatóak.
- Ugyanakkor lehetőség van arra is, hogy a megyebérlet helyett országbérletet juttasson adómentesen a munkáltató a munkába járáshoz. Az országbérlet a Pénzügyminisztérium tájékoztatása alapján azonban akkor alkalmazható, ha a munkába járás legalább két vármegyét érint.

a hivatali, üzleti út meghatározása

- Az szja-törvényben nevesítve van a **hivatali, üzleti utazás** is, mely a magánszemély kirendelését, kiküldetését jelenti, a munkáltató tevékenységével kapcsolatos munkavégzés ellátására.
- **Hivatali üzleti útnak** minősül a magánszemély jövedelmének megszerzése érdekében a kifizető tevékenységével összefüggő feladatellátása érdekében szükséges utazás, különösen a kiküldetés miatt szükséges utazás.

- „ha az országgyűlési képviselő, a nemzetiségi szószóló, a polgármester, az önkormányzati képviselő e tisztségével összefüggő feladat ellátása miatt szükséges utazás (a lakóhelytől való távollét),
- „ha a magánszemély törvényben megállapított különleges jogosítványt gyakorló, belföldi székhelyű jogi személynél, egyéb szervezetnél betöltött tisztségéhez, vagy az említett jogi személy tagsága mellett működő külföldi vagy belföldi székhelyű jogi személynél, egyéb szervezetnél betöltött tisztségéhez kapcsolódó utazása, akkor is, ha a magánszemély nem áll munkaviszonyban az említett jogi személlyel, egyéb szervezettel

- **Nem minősül hivatali üzleti útnak a munkába járás, valamint a magánszemély lakóhelyétől a vállalkozás székhelyére, telephelyére történő bejárás.**
- Vagyis ebbe a körbe nem tartozik bele a munkahelyre vagy a munkáltató telephelyeire történő **rendszeres** bejárás, utazás.

Hivatali, üzleti utazás

SZJA tv. 3 §. 10. pontja alapján 2019.01.01-től

- **„Hivatali, üzleti utazás:** Hivatali, üzleti utazás: a magánszemély jövedelmének megszerzése, a kifizető tevékenységével összefüggő feladat ellátása érdekében szükséges utazás - a munkahelyre, a székhelyre vagy a telephelyre a lakóhelyről történő bejárás kivételével -, ideértve különösen a kiküldetés vagy a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás keretében más munkáltatónál történő munkavégzés miatt szükséges utazás, de ide nem értve az olyan utazást, amelyre vonatkozó dokumentumok és körülmények (szervezés, reklám, hirdetés, útvonal, úti cél, tartózkodási idő, a tényleges szakmai és szabadidőprogram aránya stb.) valós tartalma alapján, akár közvetve is megállapítható, hogy az utazás csak látszólagosan hivatali, üzleti;

Hivatali, üzleti utazás

- Továbbá: az országgyűlési képviselő, a nemzetiségi szószóló, a polgármester, az önkormányzati képviselő e tisztségével összefüggő feladat ellátása érdekében szükséges utazás (a lakóhelytől való távollét); hivatali, üzleti utazásnak minősül továbbá a magánszemély törvényben megállapított különleges jogosítványt gyakorló, belföldi székhelyű jogi személynél, egyéb szervezetnél betöltött tisztségéhez, vagy az említett jogi személy tagsága mellett működő külföldi vagy belföldi székhelyű jogi személynél, egyéb szervezetnél betöltött tisztségéhez kapcsolódó utazása, akkor is, ha a magánszemély nem áll munkaviszonyban az említett jogi személlyel, egyéb szervezettel

Jellemzően előforduló költségek

A hivatali, üzleti utazásokkal kapcsolatban felmerülő leggyakoribb költség az utazásra és a szállásra fordított összeg.

Az ezekről kiállított bizonylat szólhat a magánszemély és a kiküldő társaság/intézmény nevére egyaránt. A gyakorlatban jellemzőbb az, hogy a számlák a kifizető nevére szólnak, melyet az hivatali, üzleti út esetén igénybe vett szolgáltatásként tud a vállalkozás elszámolni és a felszámított áfa is levonásba helyezhető, amennyiben az utazás az adóköteles tevékenységet szolgálja. Költségtérítés fizetésére akkor kerül sor, ha a bizonylat a magánszemély nevére szól és azt a kifizető a részére megtéríti.

Jellemzően előforduló költségek

Ezen felül jellemzően előfordul még étkezés, amely szintén lehet jövedelemnek nem minősülő (pl.: kötelező reggeli), de lehet egyes meghatározott juttatásként adóköteles (hivatali úthoz kapcsolódó étkezés, vagy reprezentáció). Ebben az esetben a vállalkozásnak személyi jellegű ráfordításként kell a költséget elszámolnia és az áfa nem levonható.

Szállásköltség

- A szállásköltségről kiállított számla jellemzően a kifizető nevére szól. A jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni a szállás ellenértékét az Szja tv. 7. § (1) bekezdés q) pontja alapján.
- Abban az esetben, ha a szállásdíjban felszámításra kerül a reggeli ellenértéke is, az szintén nem lesz adóköteles, mivel a hivatkozott jogszabályi hely a szokásosan a szálláshely árában felszámított reggeli étkezés (kötelező reggeli) ellenértékére is kimondja, hogy azt nem kell a jövedelem számításakor figyelembe venni. Abban az esetben, ha a magánszemély nevére szól a szállásdíj számlája, akkor azt a magánszemély a kapott bevételével szemben költségként elszámolhatja.

Utazási költség

Az utazás többféleképpen lehetséges, történhet közösségi közlekedéssel (busszal, vonattal, repülővel, hajóval), de megvalósulhat gépjárművel is. Községi közlekedési eszközzel történő utazás esetében nem kell a jövedelemszámításnál figyelembe venni az utazási jegy ellenértékét [Szja tv. 7. § (1) bekezdés q) pontja.

Ebben az esetben is vonatkozik a mentesítés az utazási jegy árában felszámított étkezés ellenértékére is.

A törvényi megfogalmazás alapján elméletileg elég leadni az utazási jegyeket, nincs szükség a számlára, de a hivatali utat elrendelő kifizető belső szabályzatában dönthet úgy, hogy csak a számla ellenében történő elszámolást teszi lehetővé. Ez esetben nem keletkeztet jövedelmet a magánszemélynél

Utazási költség

- Ha azonban a bizonylat a magánszemély nevére szól, akkor azt a költségtérítésként kapott bevétellel szemben költségként elszámolhatja.
- **Gépjárművel** történő utazás esetén egyszerűbb a megoldás, ha a magánszemély a társaság által biztosított személygépkocsit használja, mert ekkor a felmerülő költségeket a kifizető számolja el.

Abban az esetben, ha az utazáshoz szükséges gépjárművet a magánszemély biztosítja, akkor jelentősége van annak, hogy a személygépkocsi kinek a tulajdonában van és a hivatali, üzleti utat kiküldetési rendelvény, vagy útnyilvántartás alapján számolják el.

Utazási költség-gépjármű elszámolás

Hivatali, üzleti utazás során felmerülő utazási költséget munkaviszony esetén a munkáltató köteles megtéríteni, de egyéb jogviszonyban is megtéríthető.

A gépjárművek üzemeltetésének költségei üzemanyagköltségből és fenntartási javítási, felújítási költségekből állnak.

Nézzük például - a gépjárművek használatához tartozik de nem része az üzemeltetési költségeknek az úthasználat díja, a garázsbérleti díj, a parkolás díja.

-
- Az Szja. törvény 82. § (2) bekezdése alapján a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) havonta, a tárgyhónapot megelőző hónap huszonötödik napjáig a Magyar Közlönyben közzéteszi a tárgyhónapban a fogyasztási norma szerinti üzemanyagköltség-elszámolással kapcsolatosan alkalmazható üzemanyagárat.

Utazási költség-gépjármű elszámolás

- Az üzemanyag áráként vagy a NAV által közzétett ár, vagy a számlák szerinti üzemanyagár vehető figyelembe a költségelszámolás során azzal, hogy csak egyféle módszer alkalmazható
- Üzemanyag: $\text{km} \times \text{fogyasztási norma} \times \text{NAV üzemanyag ár} + \text{max. 15 Ft.}$ Lehet kevesebb, ha több, a felesleges rész összevonandó jövedelem. Vagy számlával igazolt üzemanyagár egységárával, de abban az időszakban nem alkalmazhatja a NAV üzemanyag árat.
- Autópálya matricát nem kell arányosítani

Példa

- Ha a személygépkocsi gázolajüzemű, 1995 köbcentiméter hengerűrtartalmú, az elszámolható alapnorma-átalány 6,7 liter/100 kilométer. Így 600 kilométer megtett út esetén a költségtérítés a NAV által megállapított literenként 603 forint üzemanyagár alapján: 24.241 forint plusz 9000 forint, egyenlő 33.241 forint a NAV által 2025. június meghatározott üzemanyagárral számolva. Ha az Szja. törvény hatálya alá tartozó magánszemély az üzemanyagköltséget a közleményben szereplő árak szerint számolja el, nem szükséges az üzemanyagról számlát beszerezni.

Utazási költség-gépjármű elszámolás

- A magánszemély választhat a kétféle módszer között, a választás egész évre és valamennyi általa használt gépkocsira vonatkozik.
 - Az útnyilvántartó alapján elszámolt költség miatt cégautó adó fizetési kötelezettsége keletkezik a magánszemélynek!
 - A kiküldetési rendelvénnyel alapján elszámolt utak esetében nincs cégautó adófizetési kötelezettség.

Étkezés

- A hivatali, üzleti utak során jellemzően előforduló költség az **étkezések** díja. Ezek a költségek amennyiben elszámolásukra a hivatali, üzleti utat elrendelő kifizető nevére szóló számla alapján kerül sor adóköteles, egyes meghatározott juttatásnak minősülnek az Szja tv. 70. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Az ellenérték 1,18-szorosa után fizet a kifizető 15% szja-t és 13% szociális hozzájárulási adót.

Étkezés

Abban az esetben, ha nem a társaság, hanem a magánszemély nevére szól a számla és a kifizető azt a részére megtéríti, akkor az a magánszemély jogviszonyra tekintettel megszerzett, összevont adóalapba tartozó adóköteles jövedelmének minősül.

Étkezés címén a magánszemély nem érvényesíthet költséget a bevételével szemben.

Fő szabály szerint az étkezésre fordított kiadást a magánszemély nem számolhatja el költségként, kivéve ha az a szállás, vagy utazás díjában került felszámításra.

Egyéb költségek

- hivatali, üzleti utazások során gyakran előfordul, hogy szórakozásra, illetve szabadidős foglalkozás igénybevételére kerül sor. Ezek ellenértéke adóköteles, ha a kifizető nevére szóló számla alapján kerül elszámolásra, akkor a kifizetőt terheli a közteher, egyes meghatározott juttatás címen az Szja tv. 70. § (1) bekezdés a) pont alapján.

Egyéb költségek

- Amennyiben a magánszemély nevére szóló számla alapján, költségtérítésként történik az elszámolás, akkor a szórakozásra, szabadidős foglalkozásra fordított összeg a magánszemély összevont adóalapba tartozó adóköteles, jogviszonyára tekintettel megszerzett jövedelmének minősül.

A kiküldetés fogalma

Kiküldetés: a munkáltató által elrendelt, a munkáltató tevékenységével összefüggő feladat ellátása érdekében szükséges utazás, így különösen a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás keretében a munkaszerződéstől eltérő helyen történő munkavégzés; ide nem értve a lakóhelyről, tartózkodási helyről a munkahelyre történő oda- és visszautazást.

Kiküldetés fogalma szja tv. szerint 2021

- A kiküldetés a munkáltató által elrendelt, a munkáltató tevékenységével összefüggő feladat ellátása érdekében szükséges utazás, így különösen a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás keretében a munkaszerződéstől eltérő helyen történő munkavégzés; ide nem értve a lakóhelyről, tartózkodási helyről a munkahelyre történő oda- és visszautazást.
- Kiküldetésnek minősül a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati érdekből történő áthelyezése, vezénylése, átrendelése, valamint a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonájának szolgálati érdekből történő áthelyezése, vezénylése is.
- E rendelkezés alkalmazásában munkahelynek minősül a munkáltatónak az a telephelye, ahol a munkavállaló a munkáját szokás szerint végzi, ilyen telephely hiányában vagy több ilyen telephely esetén a munkáltató székhelye minősül munkahelynek.

Munkavállalónak

- a munkáltatóval munkaviszonyban álló magánszemélyt, munkaerő kölcsönzés keretében történő munkavégzés esetén a kölcsönzött munkavállalót, a bedolgozói jogviszonyban álló munkavállalót, valamint az iskolaszövetkezet tagját kell tekinteni.
- Munkavállalónak minősül az egyszerűsített foglalkoztatás keretében foglalkoztatott személy is. Több munkáltató által létesített munkaviszony esetén az Szja törvény munkáltatónak a kijelölt munkáltatót tekinti.

- Kiküldetésnél a munkavállaló megelőlegezheti a költségeket, vagy költségelőleget vehet fel, mellyel utólag számol el.
- Nem mindegy, hogy a bizonylat kinek a nevére szól. A munkáltató nevére kiállított bizonylat alapján elszámolt összeg után alapvetően a munkáltatónál vizsgálandó az adókötelezettség, míg, ha a számla a magánszemély nevére szól, akkor költségtérítésről van szó, mellyel szemben a szabályszerűen kiállított számla összegét a magánszemély jogosult költségként érvényesíteni. Utóbbi esetben feltétel, hogy a kiadás nem a magánszemély személyes vagy családi szükségletének kielégítését célozza (szja-törvény 3. számú melléklet).

- Az szja-törvény meghatározza, hogy a bevétellel szemben milyen bizonylat ellenértékét lehet elismert költségként elszámolni.
- Előírás, hogy költségként csak a bevételszerző tevékenységgel közvetlenül összefüggő, kizárólag a bevétel megszerzése, a tevékenység folytatása érdekében az adóévben ténylegesen kifizetett, szabályszerűen igazolt kiadás fogadható el.
- Ez az szja-törvény alkalmazásában az áfa törvényben meghatározott bizonylat minden olyan esetben amikor az értékesítő ennek kiállítására kötelezett. Ez alapján a nyugta a kiadás igazolására nem fogadható el.

- Előfordulhat, hogy a munkavállaló olyan szolgáltatást vesz igénybe, melynek nyújtója nem köteles számlát kiállítani. Ebben az esetben a kiadás igazolására az a bizonylat alkalmas, amely tartalmazza a költség összegének megállapításához szükséges valamennyi adatot.
- Kiküldetések esetén a szállás bérleti díja ilyen kiadásnak minősülhet, abban az esetben, ha magánszemély számla adásra nem kötelezett. Sőt külföldi kiküldetések esetén is tipikusan ilyen számviteli bizonylattal találkozhatunk.

Mit kell figyelembe venni a kiküldetésből hazatérő dolgozó által kifizetett összegek elszámolásakor

Az szja-törvény szerint az alábbi kategóriák
lehetségesek:

- nem keletkezik bevétel [szja-törvény 4. § (2a) bekezdése]
- a bevételt a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni [szja-törvény 7. §-ában felsorolt jövedelmek, valamint a 25. § (2) bekezdése]
- egyes meghatározott juttatás [szja-törvény 70. § (1) bekezdése a) pontja]
- költségtérítés, mellyel szemben a munkavállaló számolhatja el a költséget [szja-törvény 27. §]
- költségtérítés, mellyel szemben nem lehet költséget elszámolni – munkaviszonyra tekintettel adott összeg
- kamatkedvezmény, amikor a dolgozó nem számol el 30 napon belül [szja-törvény 72. §]

- A munka törvénykönyvének (továbbiakban: Mt.) 51. § (2) bekezdése kimondja, hogy a munkáltató köteles a munkavállalónak azt a költségét megtéríteni, amely a munkaviszony teljesítésével indokoltan felmerült, ettől érvényesen eltérni nem lehet.
- Itt elsősorban a belföldi kiküldetést teljesítők ételmezési költségeire, napidíjakra, az utazási költségtérítésekre, a külföldi kiküldetés költségeire, tanulmányi költségekre kell gondolni, melyet a munkáltatónak meg kell térítenie a munkavállalók részére.

- a belföldi kiküldetés adójogi megítélése elsősorban a munkavállaló munkaszerződésében rögzített munkavégzési helyétől függ.
- A munkavégzés helyét munkaerő-kölcsönzés esetén a kölcsönbe adónak legkésőbb a munkavégzés megkezdése előtt közölni kell a munkavállalóval.
- Bedolgozók foglalkoztatásakor minden esetben a szerződésben kell meghatározni a munkavégzés helyét. Iskolaszövetkezet esetében a keret-munkaszerződés még nem tartalmazza a munkavégzés helyét, azonban az iskolaszövetkezeti tag csak úgy kezdheti meg a munkát, ha a munkavégzés előtt konkrét szerződést köt az iskolaszövetkezettel, amiben már meg kell határozni a munkavégzés helyét.
- E néhány speciális szerződéstől eltekintve, ha a munkaviszonyt kötő felek úgy döntenek, hogy a munkavégzés helyét nem rögzítik a munkaszerződésben, a munkavállaló munkavégzési helyének azt a helyet kell tekinteni, ahol a munkavállaló a tevékenységét szokásosan végzi.

a költségtérítés elszámolási formái

napidíj elszámolása történhet

- valutában,
- devizában

A bevétel 30 %-a de max. napi 15 euró igazolás nélkül elszámolható költség. (ha más devizában adják a napidíjat, akkor is a 15 Eurónak megfelelő Ft összeg!)

utazás

- (fő és járulékos költségek pl. biztosítás, tranzit, autópálya használat, amortizáció),
- Az utazást nem terheli adófizetési kötelezettség. Ha azonban a magánszemély nevére szól a kapcsolódó bizonylat, vagy nincs rajta név, akkor költségtérítésnek számít a számla kifizetése a munkavállalónak, és az bekerül a dolgozó SZJA köteles bevételei közé.

szállás (szálloda),

- Szállás esetében előfordul, hogy a szálláshoz reggelit is kap a munkavállaló.

Ilyenkor két eset lehetséges:

- Ha kötelezően benne van a szolgáltatásban az étkezés, vagyis a reggeli a szálláshoz jár, akkor nem kell adózni utána.
- Ha viszont külön van bontva a szállástól pl. külön soron szerepel a számlán, hogy mennyi az étkezés, akkor az étel egyes meghatározott juttatásnak minősül.

tömegközlekedés

- Cég nevére szóló számlát szükséges kérni, azonban ebben az egy esetben utazási jegy alapján is elszámolható, a jegy bizonylatnak minősül. Utóbbi esetben igazolni kell minimum egy feljegyzéssel, hogy nem magáncélú volt az utazás.

saját gépjármű

- A saját / házastárs tulajdonában / közeli hozzátartozó: egyenes-ági rokon, testvér tulajdonában lévő autó esetében adható gépkocsi költségtérítés. A tulajdonjogot törzskönyvvvel kell igazolni, lízing esetében szerződéssel .
- A gépkocsi költségtérítéshez kiküldetési rendelvényt szükséges készíteni

Étkezés

- Az étkezés költségeinek elszámolására is több lehetőség van. Belföldi kiküldetés esetén az ételmezési költségek fedezetére napidíjat köteles fizetni a munkáltató, ha a távollét a napi 6 órát eléri.
- A napidíj összege számlával igazoltan vagy költségátalányként elszámolható, utóbbi esetben összege legalább napi 500 Forint.
- Amennyiben a munkavállaló szállodai szolgáltatást is igénybe vesz, és ez a költség a reggeli árát is tartalmazza, a napidíj összegét 20%-al csökkenteni kell. Az átalány napidíj teljes összege a jogviszonyra tekintettel adóköteles jövedelem, számlával igazoltan egyes meghatározott juttatásként adózatható

Egyéb kiadások

- Kiküldetéssel összefüggésben ilyen kiadás lehet bármilyen eszköz megvásárlása, mely a tevékenység végzéséhez szükséges, de ide tartozhat például az internet-szolgáltatás igénybevétele, vagy a saját autóra vásárolt autópálya használati díja, vagy a Covid miatt kötelezően használandó maszk beszerzése is.

Adókötelezettség figyelembe vétele

- Ilyen ha a dolgozó a kiadásról nem hozott szabályszerű számlát, vagy a számla a dolgozó nevére szól, de a kiadás a személyes szükségletét elégítette ki.
- Vagy amikor a dolgozó az étkezésről elfelejt számlát kérni, és a blokkot csatolja a költségelszámoláshoz. Ebben az esetben, ha a munkáltató megtéríti az összeget, akkor az teljes egészében munkaviszonyból származó jövedelemnek fog minősülni, melynek következtében a 100 egységnyi juttatás összegét nem kapja meg a munkavállaló, mivel abból a munkáltatónak le kell vonnia a 15 százalékos szja-t, valamint a 18,5 százalékos Tb.járulék összegét, és természetesen a munkáltató is köteles megfizetni a 13 százalékos szochót .

- Ha az üzleti utazáson felmerült étkezésről a cég nevére szól a számla, akkor az kiküldetésnél egyértelműen egyes meghatározott juttatásnak minősül, mely érték 1,18-szorosa után a munkáltatónak keletkezik 15 százalékos szja- és 13 százalékos szociális fizetési kötelezettsége.

- Kiküldetéseknél még egy speciális jövedelem keletkezhet, amelyet kamatkedvezménynek nevezünk. Ez a törvény által vélelmezett jövedelem akkor számítandó, amikor a dolgozó részére utólagos elszámolásra költségelőleget fizet a munkáltató, de a dolgozó 30 napon belül, illetve külföldi kiküldetéseknél a visszaérkezést követő 30 napon belül nem számol el a kiadásaival. Ilyen esetben a kifizető a magánszeméllyel szemben fennálló követelésére a jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt összegének megfelelő jövedelmet köteles megállapítani, melyet csökkent a dolgozó által megfizetett kamat összege.
- A kamatkedvezményből származó jövedelem adóalapját – hasonlóan az egyes meghatározott juttatásokhoz – 1,18-szoros szorzóval kell megállapítani, mely után a kifizetőnek 15 százalék szja-t és 13 százalék szochót kell fizetni [szja-törvény 72. § (2) bekezdés; szocho törvény 1. § (4) bekezdés].

- **Belföldi közúti árufuvarozásban és személyszállításban résztvevők napidíja**
A belföldi kiküldetést teljesítő gépkocsívezetők és árukísérők 9 000 Ft napidíj átalány költségtérítésre jogosultak 2023. március 29-jétől, ha a távollét időtartama meghaladja a hat órát, és a kiküldetés többletköltségeire a munkáltató más juttatást nem ad.
- További feltétele a kifizetésnek, hogy a munkáltató nem az általános szabályok szerinti 500 Ft-ban állapítja meg a napidíjat, valamint nem alkalmazza a havi átalányban meghatározható költségtérítést a kiküldetést teljesítő munkavállaló részére. Nem jár a napidíj átalány abban az esetben sem, ha a munkáltató a munkavállaló élelmezését a kiküldetés helyén biztosítja.

Összefoglalva tehát, a magánszemélynek fizetett 9 000 Ft napidíj átalány akkor minősül igazolás nélkül elszámolható költségnek („adómentesnek”), ha

- a munkavállalót munkaviszonya alapján illeti meg,
- a munkavállaló munkaköre gépkocsivezető vagy árukísérő,
- a munkáltató engedélyköteles belföldi közúti közlekedési tevékenységet végez,
- a munkavállaló kizárólag e tevékenységében vesz részt,
- belföldi kiküldetést teljesít és a kiküldetés időtartama meghaladja a hat órát,
- a munkáltató a munkavállaló ételmezését a kiküldetés helyén nem biztosítja,
- a kiküldetés többletköltségeire a munkáltató más költségterítést nem fizet,
- a napidíj átalány nem 500 Ft-ban és nem havi átalányban kerül megállapításra.

Példa

A tehergépjármű vezetőként foglalkoztatott munkavállaló 2024 30. heti munkavégzése a következők szerint alakult:

Hétfő: székhelyen kezdett, onnan 10 órakor indult és 15 órakor ért vissza a székhelyre

Kedd: székhelyről 8 órakor indult és 16 órakor ért vissza

Szerda: székhelyről 10 órakor indult és 16 óra 15 perckor érkezett vissza

Csütörtök: szabadságon volt

Péntek: székhelyről indult 9 órakor és 15 óra 30 perckor ért vissza

A kiküldetésben töltött idők megállapítása:

Hétfő: 10-15 óráig = 5 óra

Kedd: 8-16 óráig = 8 óra

Csütörtök: szabadságon volt

Szerda: 10-16 óra 15 percig = 6 óra 15 perc

Péntek: 9-15 óra 30 percig óráig = 5 óra 30 perc

Mivel a jogszabály alapján a hat órát meghaladó kiküldetés esetén jár a napidíj, ezért a munkavállaló **keddi és szerdai** munkanapja után jogosult a napi 9 000 Ft, összesen 18 000 Ft napidíjra, amely igazolás nélkül elszámolható költségnek minősül, így adófizetési kötelezettséget nem eredményez.

Költségtérítés elszámolási formái

A **költségtérítés** azokra a kiadásokra adott térítés, melyet az szja-törvény költségként elismer. A jogszabály olyan költségtérítést is elismer egyes esetekben, mely kiadásokat nem kell igazolni. A költségtérítés összege tartalmazza az üzemanyag fogyasztási norma és az adóhivatal által közzétett üzemanyagár, valamint a 9-15 forint/km alapján kiszámított általános személygépkocsi normaköltség alapul vételével kalkulált összeget.

- A hivatali üzleti úton részt vehetnek a munkavállalók, a társaság tagjai, egyéb a társasággal jogviszonyban álló és nem álló munkát végző magánszemélyek is, akik a kifizető tevékenységével kapcsolatos feladatot látnak el.
- Míg belföldi kiküldetésben az adójogi és a munkajogi szabályok értelmező rendelkezései alapján a **munkavállalók** vehetnek részt.

- Munkavállalónak a munkáltatóval munkaviszonyban álló magánszemélyt, munkaerő kölcsönzés keretében történő munkavégzés esetén a kölcsönzött munkavállalót, a bedolgozói jogviszonyban álló munkavállalót, valamint az iskolaszövetkezet tagját kell tekinteni.
- Munkavállalónak minősül az egyszerűsített foglalkoztatás keretében foglalkoztatott személy is. Több munkáltató által létesített munkaviszony esetén az Szja törvény munkáltatónak a kijelölt munkáltatót tekinti

- Míg a nem munkavállaló magánszemélyek esetében lehetősége van a kifizetőnek, hogy a tevékenység végzésével összefüggésben felmerült költségek viseléséről megállapodjon a tevékenységben résztvevő magánszeméllyel, addig a munkavállalók vonatkozásában sokkal szigorúbb a szabályozás.

- A munka törvénykönyvének (továbbiakban: Mt.) 51. § (2) bekezdése kimondja, hogy a munkáltató köteles a munkavállalónak azt a költségét megtéríteni, amely a munkaviszony teljesítésével indokoltan felmerült, ettől érvényesen eltérni nem lehet.
- Itt elsősorban a belföldi kiküldetést teljesítők ételmezési költségeire, napidíjakra, az utazási költségtérítésekre, a külföldi kiküldetés költségeire, tanulmányi költségekre kell gondolni, melyet a munkáltatónak meg kell térítenie a munkavállalók részére.

- a belföldi kiküldetés adójogi megítélése elsősorban a munkavállaló munkaszerződésében rögzített munkavégzési helyétől függ.
- A munkavégzés helyét munkaerő-kölcsönzés esetén a kölcsönbe adónak legkésőbb a munkavégzés megkezdése előtt közölni kell a munkavállalóval.
- Bedolgozók foglalkoztatásakor minden esetben a szerződésben kell meghatározni a munkavégzés helyét. Iskolaszövetkezet esetében a keret-munkaszerződés még nem tartalmazza a munkavégzés helyét, azonban az iskolaszövetkezeti tag csak úgy kezdheti meg a munkát, ha a munkavégzés előtt konkrét szerződést köt az iskolaszövetkezettel, amiben már meg kell határozni a munkavégzés helyét.
- E néhány speciális szerződéstől eltekintve, ha a munkaviszonyban lévő felek úgy döntenek, hogy a munkavégzés helyét nem rögzítik a munkaszerződésben, a munkavállaló munkavégzési helyének azt a helyet kell tekinteni, ahol a munkavállaló a tevékenységét szokásosan végzi.

- A gyakorlatban ez azt jelenti, ha például egy ügynöki munkakörben foglalkoztatott munkavállaló szokásosan Csongrád megyében végzi a feladatát, és a munkaszerződésében nincs meghatározva a munkavégzés helye, akkor kiküldetésben (adóügyi értelemben) Magyarország Csongrád megyétől eltérő megyéiben végezhet munkát

- A Mt, már nem használja a korábbi kiküldetés, kirendelés, átirányítás fogalmát.
- A munkavállalót a munkáltató 44 beosztás szerinti munkanapra jogosult átmenetileg a munkaszerződéstől eltérő munkakörben, munkahelyen vagy más munkáltatónál foglalkoztatni. (Mt.)

- Nem kötelezhetők a kiküldetésre (személyi korlátok) - kivétel ha hozzájárultak
 - a terhes nő (a terhessége megállapításának kezdetétől a szülésig),
 - a kisgyermeket nevelő nő (a gyermek hároméves koráig), valamint
 - a gyermekét egyedül nevelő férfi (a gyermek hároméves koráig)

- Amennyiben megvalósul, egy belföldi kiküldetés úgy rögtön felmerül a kérdése annak, hogy az ezzel kapcsolatban felmerülő költségeket, hogyan és miként lehet elszámolni.
- A kapcsolódó költségek elszámolásához bizonylatként a kiküldetési rendelvény szolgál. Ezt a dokumentumot a munkáltatónak két példányban kell kiállítania

Kiküldetési rendelvény

- Szja tv 3§ 83. Kiküldetési rendelvény: a kifizető által két példányban kiállított bizonylat, amely tartalmazza a magánszemély nevét, adóazonosító jelét, a gépjármű gyártmányának, típusának megnevezését, forgalmi rendszámát, a hivatali, üzleti utazás(ok) célját, időtartamát, útvonalát, a futásteljesítményt, az utazás költségtérítését, valamint ezen költségtérítés kiszámításához szükséges adatokat (üzemanyag-fogyasztási norma, üzemanyagár stb.). A kiküldetési rendelvény eredeti példányát a kifizető, másolatát a magánszemély a bizonylatmegőrzésre vonatkozó rendelkezések betartásával megőrzi

Milyen jogviszonyok esetén alkalmazható a kiküldetési rendelvény

- Munkaviszony, munkaviszony jellegű jogviszony (Kjt, KTTV, polgármester, hivatásos állomány), alkalmi foglalkoztatás, közfoglalkoztatás,
- Megbízás,
- Tagsági jogviszony (Bt, Kft, KKt.)
- Vezető tisztségviselő, választott tisztségviselő,
- Díjazás nélküli közérdekű munka

Külföldi kiküldetés

- *„Külföldi kiküldetés: a belföldi illetőségű magánszemélynek a jövedelme megszerzése érdekében, a kifizető tevékenységével összefüggő feladat ellátása érdekében Magyarország területén kívüli (a továbbiakban: külföld) tartózkodása, továbbá az előzőekkel kapcsolatos külföldre történő utazás, ideértve különösen a külszolgálatot és az azzal összefüggő utazást. ” (Szja tv.3.§.12. /2021)*
- **Külszolgálat fogalma:**
Külszolgálat a munkáltató által elrendelt, külföldön történő munkavégzés.

- Az indulás (országhatár átlépés) és érkezés tényleges időpontja között eltelt idő. Légi és vízi útnál indulás előtt és után 1-1 órát rászámolunk, a 24 órás időtartamokat összeadjuk, ha a tört idők kitesznek 8 órát, akkor egész napnak számít. Korm. rend.: 285/201 (XII. 22.). Országhatár átlépést gépkocsival történő utazásnál rögzíteni kell!
Nem adóköteles a repülőn, hajón felszolgált étel, ital, kötelező szállodai reggeli

- a külföldi kiküldetések során alkalmazandó kiküldetési (posting) irányelv 2020. július 1-től szigorodott, ettől az időponttól kezdődően változtak a kiküldetésnél alkalmazandó járulékszabályok is.

- Külföldi kiküldetések esetén nem változik a járulék alapjának meghatározása azokban az esetekben, amikor a jövedelem a külföldi munkavégzés ellenére Magyarországon adózatható.

Ilyen az, amikor

- a magánszemély külföldi egyezményes országban dolgozik, de nem tartózkodik ott egyfolytában, vagy megszakításokkal összesen 183 napnál hosszabb ideig. Ezt egyezménytől függően vagy az adóéven belül, avagy az adott adóévben kezdődő vagy végződő bármely tizenkét hónapos időtartamon belül kell vizsgálni;
- a díjazást olyan munkaadó fizeti, vagy azt olyan munkaadó nevében fizetik, amely a fogadó országban nem rendelkezik illetőséggel. Ez annak vizsgálatát igényli, hogy a magyar munkáltató viseli-e a költségeket és a külföldi fogadó munkáltató nem minősül gazdasági munkáltatónak;
- a díjazást nem a magyar munkaadó külföldi telephelye viseli.

- Az ismertetett feltételek bármelyikének teljesülése esetén továbbra is az Szja tv. szerinti összevont adóalapba tartozó (önálló és nem önálló tevékenységből származó) bevételek az adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelmet kell a járulék alapjánál is figyelembe venni [a munkavállalói érdekképviselőt ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíj összegével együtt

- Ez azt jelenti, ha az adóztatás joga nem illeti meg a munkavégzés helyének országát, akkor a jövedelmet a magyar Szja törvény előírásai alapján Magyarországon kell adóztatni, s ebből a kifizetőnek, munkáltatónak a magyar előírások szerint le kell vonnia a személyi jövedelemadó előleg összegét. Ez alól kivételt jelent, ha az adott jövedelem részben vagy egészben nem visel adóterhet. Pl. 15 eurós mentesség

- A külföldi kiküldetésre tekintettel kifizetett jövedelmek számfejtése rendhagyó minden olyan esetben, amikor nincs olyan jövedelem, amelyből szja-adóelőleget kell a foglalkoztatónak megállapítani.
- Abban az esetben, ha nemzetközi szerződés alapján a magyar foglalkoztató által kifizetett jövedelem nem adóztatható Magyarországon, vagy nemzetközi szerződés hiányában az szja törvény előírásai szerint nem keletkezik szja adóelőleg levonási kötelezettség a biztosított részére kifizetett jövedelemből.

- Külföldi kiküldetések tekintetében két dologra kell feltétlen oda figyelni.
 - Az egyik, amikor a dolgozó rövid távú kiküldetésben vesz részt: (Ezekre a kiküldetésekre a magyar szabályokat kell alkalmazni.)
 - A másik amikor a dolgozó hosszabb távú 183 napot meghaladó kiküldetésben vesz részt.

- 2025. január 1-jétől már az új Tbj törvény rendelkezései szerint a járulék alapja:
 - az alapbér, de legalább a tárgyévet megelőző év július hónapjára a Központi Statisztikai Hivatal által a teljes munkaidőben alkalmazásban állók tekintetében közzétett nemzetgazdasági szintű bruttó átlagkereset; vagy
 - a tevékenység ellenértékeként a tárgy hónapban megszerzett – munkaviszony esetében a tárgyhónapra elszámolt – jövedelem, ha az nem éri el az előzőek szerinti összeget.

külföldi kiküldetés napidíjának adómentes része

- **Napi 60 eurónak megfelelő forintösszeg a nemzetközi közúti árufuvarozásban és személyszállításban gépkocsivezetőként és árukísérőként foglalkoztatott, külföldi kiküldetés (külszolgálat) címén bevételt szerző magánszemélynél, kizárólag az e tevékenysége tekintetében.**
- Ennek feltétele, hogy a magánszemély a kormányrendeletben foglaltak alapján kizárólag a gépjármű külföldön történő üzemeltetéséhez közvetlenül kapcsolódó és számlával, más bizonylattal igazolt költségek elszámolására jogosult, és ezt az elszámolási módszert alkalmazza.

- Minden más esetben a külföldi kiküldetésre tekintettel kifizetett összeg 30 %-át, de legfeljebb a kormányrendelet szerint naponta elszámolható összeget, azaz legfeljebb 15 eurónak megfelelő forintösszeget lehet költségként igazolás nélkül figyelembe venni.

- Sokan félreértelmezik, hogy a 15 euró vagy a kifizetett összeg 30%-a lesz-e adómentes. Első lépésben meg kell vizsgálni, hogy a kifizetett napidíj 30%-a több vagy kevesebb mint 15 euró, és amennyiben kevesebb, akkor csak a jövedelem 30%-a adómentes (költségként igazolás nélkül elszámolható), ezen felüli rész már adóköteles jövedelem.
- Amennyiben a napidíj 30%-a eléri vagy meghaladja a 15 eurót, akkor viszont maximum 15 eurónak megfelelő forint összeg számolható el adómentesen. Pl. 80 euró 30 %-a 24 euró ebből csak 15 euró számolható el adómentesen a felette lévő összeg a magánszemély összevonandó jövedelme

- Ha például szerdán reggel 8:00 órakor indult a munkavállaló és csütörtökön délbén hazaér, akkor a külföldi kiküldetés időtartama 28 óra. Ez egy napnak felel meg, egyszer vehető figyelembe a max. 15 euró adómentes rész. (Adhat két napra is a munkáltató napidíjat, de csak egyszer lehet a 15 eurót adómentesen figyelembe venni).
- Ha szerdán reggel 8:00 órakor indul és csütörtökön 17:00-kor érkezik, akkor 33 óra telik el $(24+8+1)$ így a napidíj adómentes része kétszer vehető figyelembe. $(2 \times 15 \text{ euró})$

Külföldi napidíj árfolyama

- Az Sza törvény 6. § (4) bekezdése szerint, ha a külföldi pénznemben keletkezett bevétel adóelőleg levonására kötelezett kifizetőtől származik, a kifizető az adóelőleg megállapításához a bevétel megszerzése napját megelőző hónap 15. napján érvényes MNB hivatalos devizaárfolyamot, olyan külföldi pénznem esetében, amely nem szerepel az MNB hivatalos devizaárfolyam lapján, az MNB által közzétett, euróban megadott árfolyamot alkalmazhatja forintba történő átszámításakor.

- Önálló tevékenységnél, ha nincs kifizető
 - Bevétel esetében a bevételszerzés időpontjában,
 - Kiadás esetében a teljesítés időpontjában érvényes árfolyam
- Kiküldetésnél a munkáltató nevére szóló számlát a Sztv. szerint teljesítés napi árfolyamon számítjuk át.

Egyéb kiküldetési esetek

Oktatási célú kiküldetés

- Az Mt. 51. § előírása alapján a munkáltató köteles a munkavégzéshez szükséges feltételeket biztosítani, így a megfelelő szakmai képzettség elősegítését is.
- Képzési költség megtérítésére nemcsak munkaviszony keretében kerülhet sor, hanem egyéb munkavégzésre irányuló (például megbízási) jogviszony keretében, illetve jogviszonyban nem álló magánszemély esetében is.

- A képzés költségének minősül a képzés (oktatás) díja, a vizsgadíj, szükséges taneszközök, tankönyvek ellenértéke.
- A képzéshez kapcsolódó járulékos kiadás az utazási költség, szállás költség, étkezés stb.

- Amennyiben a tanulmányok elvégzésére a munkáltató kötelezte a munkavállalót, akkor ebben az esetben a tanulmányok elvégzése kizárólag a munkáltató érdekeit szolgálja, s az oktatással kapcsolatosan felmerülő összes költséget a munkáltatónak kell viselnie.

- Abban az esetben, ha a munkavállaló kezdeményezi az oktatást, és a munkáltatónak is érdeke fűződik ahhoz, hogy megfelelő képzettségű szakember álljon rendelkezésére, támogathatja a munkavállalót a képzés elvégzésében, tanulmányi szerződésben rögzítik, hogy a munkáltató milyen költséget fog megtéríteni a dolgozónak.
- Az oktatási költségek átvállalása megvalósulhat társas vállalkozói, illetve egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban is.

- A munkáltató által a képzéssel összefüggésben hivatali, üzleti utazás keretében megtérített utazási és szállásköltséget az Szja tv. 7. § (1) bekezdés g) pontja alapján bevételként nem kell figyelembe venni a magánszemély jövedelmének megállapítása során
- Szintén nem kell figyelembe venni a hivatali, üzleti utazáshoz kapcsolódó utazási jegy ellenértéke, ideértve a szokásosan a jegy árában felszámított étkezés ellenértékét is, valamint a hivatali, üzleti utazáshoz kapcsolódó szállás ellenértéke, ideértve a szokásosan a szálláshely árában felszámított reggeli étkezés ellenértékét az Szja tv. 7. § (1) bekezdésének q) pontja alapján.

Iskolarendszerű képzéshez kapcsolódó utazás, szállás
átvállalt költsége összevonandó jövedelem

Amennyiben a képzés díját teljes egészében a kifizető
viseli (átvállalja a magánszemély szja, illetve járulék
terhét) az oktatás díja nettó juttatásként kezelendő,
így a magánszemélyt terhelő szja és járulék miatt a
juttatást fel kell bruttósítani.

A munkáltatót (kifizetőt) terhelő szociális hozzájárulási
adó és szakképzési hozzájárulás a bruttósított összeg
után fizetendő.

Ha az ismeretek megszerzésére nem a munkavégzéssel, feladatellátással összefüggésben kerül sor, így a képzési költség megtérítésére nem alkalmazható az Szja tv.

4. § (2a) bekezdésének *a)* pontja.

A képzés díja a magánszemély jogviszonyos jövedelme (munkavállalónál munkaviszonyból származó jövedelem, megbízottnál megbízási díj része), jogviszonyban nem álló magánszemély esetében pedig egyéb jövedelem.

Vállalati oktatás, csapatépítő tréning (meeting)

- Vállalti oktatás, mely nem iskolai rendszerű képzésnek felel meg, melyben a dolgozók pl. tematikus továbbképzésben részesülnek, így a mindennapi munkavégzés feltételeihez szükséges ismeretanyag megszerzése a cél, még akkor is, ha ez az oktatás esetleg játékos elemekkel segíti az egyes kompetenciák fejlesztését.
Programleírás történik

- Utazás, szállás: ha a dolgozók a munkavégzéshez szükséges ismereteket szereznek meg, azon a részvétel kötelező és a programleírás és a kapcsolódó dokumentumok alapján megállapítható, hogy a hivatali oktatás (meeting) kimeríti az üzleti/hivatali utazás fogalmát, akkor az utaztatás és a szállásköltség olyan bevételnek minősül, melyet a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni [szja-törvény 7. § (1) bekezdésének g) pontja].

- Az olyan esetben, amikor a program túlnyomórészt szórakozásra, vendéglátásra, szabadidő eltöltésére irányul a rendezvény nem tekinthető üzleti utazásnak még abban az esetben sem, ha a rendezvényre munkaidőben kerül sor, és azon a részvétel kötelező.
- Ebben az esetben a szállás és utazás kifizető által viselt költsége egyes meghatározott juttatásnak minősül [szja-törvény 70. § (6) bekezdése].

Konferencián, kiállításon való kiküldetés

- Ha teljes ellátást kap a dolgozó nem jár napidíj, mert a napidíj többletköltségekre jár, ami így nem merül fel. Hogy kap-e ellátást a meghívó tartalma alapján ellenőrizhető (pl. üzleti ebéd), vagy a dolgozó nyilatkozata alapján.
- Szállás költség, utazási költség adómentesen elszámolható

Gépjárművek üzemeltetési költségei

- **A gépjárművek üzemeltetésének költségei üzemanyagköltségből és fenntartási, javítási, felújítási költségekből állnak.**
- **Így például nem része az üzemeltetési költségeknek az úthasználat díja, a garázsbérleti díj, a parkolás díja.**
- **Az üzemanyag-felhasználás költségét az útnyilvántartásban szereplő üzleti (hivatalos) célból megtett kilométerek alapján a kormányrendeletben meghatározott fogyasztási normák figyelembevételével lehet elszámolni.**
- **A közúti gépjárművek, az egyes mezőgazdasági, erdészeti és halászati erőgépek üzemanyag- és kenőanyagfogyasztásának igazolás nélkül elszámolható mértékéről szóló 60/1992. (IV. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kormányrendelet) 4. §-ában vagy 1. számú mellékletében meghatározott norma.**

Kifizető érdekében használt járművek költségelszámolása

- A magánszemély saját tulajdonában lévő járművek
 - A magánszemélynek a saját tulajdonú gépjármű tulajdonjogát a közlekedési igazgatósági hatóság által kiadott törzskönyvvvel, a törzskönyv visszavonása esetén a közlekedési hatóság által kiadott igazolással kell igazolnia.
 - Az Szja tv. alkalmazásában saját tulajdonban lévő személygépkocsinak minősül a zárt végű lízingbe vett jármű is. Szintén saját tulajdonúnak tekintendő a közeli hozzátartozó tulajdonában lévő vagy az általa zárt végű lízingbe vett személygépkocsi is.
 - (Szja. tv. 3. számú melléklet IV. 1. pont.)

- **A magánszemély a saját tulajdonában lévő személygépkocsi hivatalos (üzleti) célú használatáért alapvetően kétféle formában kaphat költségtérítést:**
 - útnyilvántartás, vagy
 - kiküldetési rendelvénnyel alapján.

- **Költségtérítés útnyilvántartás alapján**
- Útnyilvántartás alapján a ténylegesen megtett utak figyelembevételével, vagy átalány alapján részesül költségtérítésben a magánszemély. Ez legtöbbször akkor fordul elő, amikor a saját személygépkocsiját rendszeresen használja hivatalos célra.
- A költségtérítés címén kapott összeg ekkor adóköteles bevételnek számít, amellyel szemben a felmerült költségek az üzleti (hivatali) utakra (futásteljesítmény) elszámolhatók.
- A bevétellel szemben a költségek elszámolása - a magánszemély választásától függően - kétféle módszerrel történhet:
 - **kilométerenként 15 forint általános személygépkocsi-normaköltség alkalmazásával, mely magába foglalja a fenntartási, javítási és felújítási költségeket is, vagy**
 - **üzemanyag költség címén**

- **Üzemanyag költség költségtérítés címén csak a hivatalos célú használatra jutó költségeket lehet érvényesíteni, ezért a helyes arány megállapítása céljából a hivatalos utakról útnyilvántartást kell vezetni. (Az útnyilvántartást egyébként a járművekkel kapcsolatos költségelszámolás alapbizonylatának kell tekinteni.)**
- **(Szja tv. 5. számú melléklet II. 7. pontja szerinti részletező nyilvántartás.)**

- Ha az útnyilvántartás vezetésére kötelezett magánszemélynek jogszabály alapján titoktartási kötelezettséggel járó tevékenysége (pl. orvosi, ügyvédi tevékenység) során az útnyilvántartásban olyan magánszemély adatait kell feltüntetnie, akire nézve titoktartásra kötelezett, az ilyen felkeresett személyhez megtett utakról köteles külön útnyilvántartást vezetni.
- Ezen külön útnyilvántartás tekintetében a vezetésére kötelezettnek gondoskodnia kell arról, hogy annak tartalmát az adóhatóság ellenőrzést végző tisztviselője kivételével harmadik személy ne ismerhesse meg. Az adóhatóság az ilyen útnyilvántartásban foglalt adatok rögzítésére csak akkor jogosult, ha az adóhatósági eljárás során tett megállapításban az adatrögzítés jogszabálysértés bizonyításának alátámasztására szolgál.

- Ha a magánszemély saját tulajdonú tehergépjárművét használja a kifizető érdekében, akkor költségei megtéríthetők útnyilvántartás alapján. Lényeges különbség azonban, hogy a 15 forint személygépkocsi-normaköltség tehergépjárművek esetében nem alkalmazható

- **Költségtérítés kiküldetési rendelvénny alapján a magánszemély saját személygépjárművének hivatali célú használatáért a kifizetőtől kiküldetési rendelvénny alapján is kaphat költségtérítést.(Szja tv. 3. § 83. pontja)**
- **Ha a térítés mértéke nem több a jogszabály szerint igazolás nélkül elszámolható mértéknél akkor azt nem kell bevételként figyelembe vennie a magánszemélynek**

- Ha a kifizető a kiküldetési rendelvénnyel alapján a jogszabályban meghatározott mértéket meghaladó térítést fizet, akkor a teljes összeg adóköteles bevételnek minősül. A költségelszámolást illetően ekkor a magánszemélynek választási lehetősége van. - Vagy az igazolás nélkül elszámolható összeget veszi figyelembe költségként, és a térítés fennmaradó része után fizet az adott jogviszonyra tekintettel adót,
- - vagy a felmerült költségeket az útnyilvántartása alapján a hivatali célból megtett utakra a hivatali és a magáncélból megtett utak arányában számolja el igazolás (számla, más bizonylatok) alapján.
- Ez utóbbi választás azt is jelenti a gyakorlatban, hogy a költségelszámolásra tekintettel a személygépkocsi tulajdonosának, illetve akkor is, ha annak pénzügyi lízingbe vevője a magánszemély – cégautó adót kell fizetnie.

Nem saját tulajdonban lévő járművek

- **A nem a saját tulajdonú, kizárólag üzemi célra használt jármű esetében elszámolható:**
 - **az igazolt bérleti, vagy lízingdíj (ez alól kivétel a személygépkocsi bérleti vagy lízingdíja);**
 - **az útnyilvántartás alapján a norma szerinti üzemanyag mennyiség számla alapján, vagy a NAV által közzétett üzemanyagár alapulvételével megállapított üzemanyagköltség;**
 - **a számla szerinti egyéb költség, ha az a szerződés alapján a magánszemélyt terheli.**

- ***A nem saját tulajdonban lévő személygépkocsi*** hivatali, üzleti célú használata esetén a személygépkocsi bérleti vagy lízing díja címén a költségként figyelembe vehető összeg több személygépkocsi esetén sem haladhatja meg a bevétel 1 százalékát, egyébként ilyen címen a magánszemély költséget nem számolhat el

- **A nem saját tulajdonú személygépkocsi üzemi célú használatakor útnyilvántartás alapján elszámolható az üzemi használatra eső**
 - **a norma szerinti üzemanyag mennyiség figyelembevételével számla, vagy a NAV által közzétett üzemanyagár alapulvételével megállapított üzemanyagköltség, valamint**
 - **a számla szerinti egyéb költség, ha az a szerződés alapján a magánszemélyt terheli.**

A kiküldetésekhez kapcsolódó költségek és azok elszámolása

- biztosítási költségek:
balesetbiztosítás, casco biztosítás**
- szállásköltség megtérítése
(magánlakás, szálloda)**
- étkezési költségtérítés**
- szabadidős programok elszámolása**
- üzleti ajándékok adóztatása**

példa üzleti úthoz/1

- Egy Érden lakó munkavállalót a budapesti munkáltatója Győrbe küldi az egyik partneréhez hivatalos ügyben.
Mikor tekintjük hivatali, üzleti útnak?
- Ha a munkavállaló Érdről Győrbe utazik, akkor az hivatali, üzleti útnak minősül.
- Ugyanakkor, ha Érdről Budapestre utazik a munkahelyére, majd onnan indul Győrbe, akkor az Érd–Budapest út munkába járásnak, a Budapest–Győr útvonal hivatali, üzleti útnak minősül, a visszautat is hasonlóan kell értelmezni.
- A Győr–Érd, vagy Győr–Budapest hivatali, üzleti útnak minősül, míg a Budapest–Érd munkába járásnak

Példa/2

- Az önkormányzat tevékenységi körében külföldi delegációt fogad.
- Az önkormányzat fizeti a delegáció vendéglátását, szállását és programjait.
- **Kérdés**, hogy külföldi állampolgárságú személyek esetében a vendéglátás, szállás és programok költségei után ugyanazok-e az adó- és járulékfizetési kötelezettségek, mint belföldi személyek (pl. munkavállalók) esetében?

- Az Szja-tv. 3. §-ának 26. pontja alapján reprezentációnak minősül a juttató tevékenységével összefüggő üzleti, hivatali, szakmai, diplomáciai vagy hitéleti rendezvény, esemény keretében, továbbá az állami, egyházi ünnepek alkalmával nyújtott vendéglátás (étel, ital) és a rendezvényhez, eseményhez kapcsolódó szolgáltatás (utazás, szállás, szabadidőprogram stb.).

- Amennyiben tehát az önkormányzat szakmai, hivatali rendezvény keretében fogadja a külföldi delegációt, és részükre ennek keretében biztosít vendéglátást, szállást, ehhez kapcsolódó szabadidőprogramot, akkor reprezentációról van szó, mely után az Szja-tv. 70. §-a (4) bekezdésének alapján, mint egyes meghatározott juttatás után kell megfizetni a közterheket.
- A reprezentációt a 7. § (1) bekezdésének s) pontja alapján jövedelemként nem kell figyelembe venni, ennek megfelelően a magánszemélynél nem keletkeztet adókötelezettséget, tehát annak, hogy külföldi személyekről van szó, reprezentáció esetében nincs jelentősége.

Példa/3.

A Vecsési munkavállaló munkája során kiskereskedelmi üzletfeleket látogat meg különböző településeken, a munkáltató székhelye Budapesten van.

A munkavállaló minden nap eltérő útvonalon végzi tevékenységét, a székhelyre csak pénteken délután megy be, ahonnan hazautazik.

Mivel a munkavállaló esetében nincs olyan telephely, ahol a munkáját szokás szerint végzi, így a munkáltató székhelye minősül munkahelynek. Ezért az összes utazás adójogi szempontból kiküldetésnek minősül, kivéve a pénteki székhelyről történő hazautazást, mely munkába járásnak tekintendő.

Példa/4.

A Miskolcon élő iskolapszichológus munkáltatójának székhelye Miskolcon van, ugyanakkor mindennapi munkáját nem a székhelyen végzi, hanem egy adott napon Encsen, ahonnan Szerencsre utazik és onnan haza, míg más napokon Sárospatakon kezdi munkáját, ahonnan a székhely érintésével megy haza.

Tekintettel arra, hogy a munkavállaló több telephelyen végzi tevékenységét, ezért a munkáltató miskolci székhelye minősül munkahelynek, így minden megtett út adójogi szempontból kiküldetésnek minősül, a székhelyről történő hazautazást kivéve, ami azonban tekintettel arra, hogy közigazgatási határon belül történik, ezért nem minősül munkába járásnak (kivéve, ha a kormányrendelet speciális szabálya annak minősíti).

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!